HaskoningDHV Nederland B.V.
Transport & Planning

Notitie / Memo

Aan:	Astrid Cairo, Vesna Stevovic, Gemeente Rijswijk
Van:	Casper Prinsen, Dimitri Pouwels, Erik Regterschot, Royal HaskoningDHV
Datum:	04/04/2023
Kopie:	Royal HaskoningDHV
Ons Kenmerk:	BI9492-101-100
Classificatie:	Definitief
Goedgekeurd door:	Dimitri Pouwels, Royal HaskoningDHV

Onderwerp: **Notitie kostenactualisatie uitbreiding milieuzone Rijswijk**

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.
Let op: dit document bevat persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V. en dient voor publicatie of anderszins openbaar maken te worden geanonimiseerd.

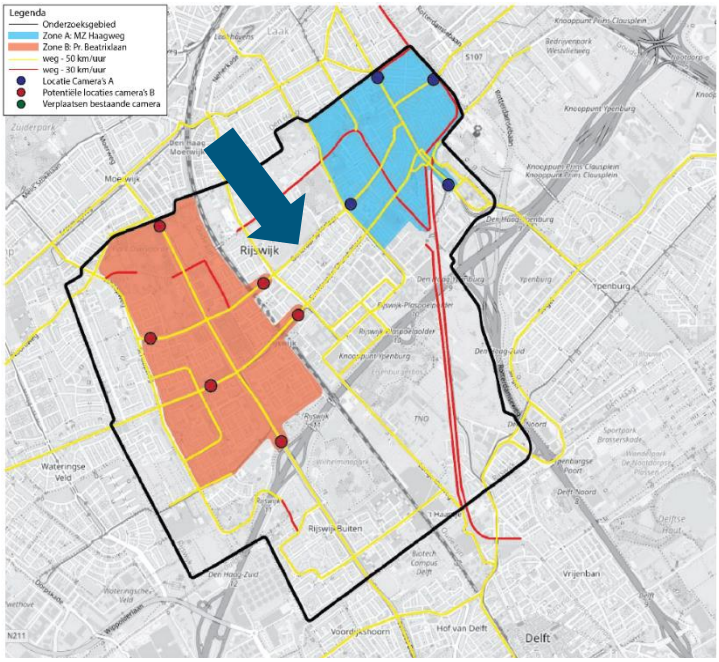
1 Inleiding

In 2021 heeft Royal HaskoningDHV voor de gemeente Rijswijk een onderzoek uitgevoerd naar de verwachte effecten bij een uitbreiding van de milieuzone binnen Rijswijk. Een onderdeel van dit onderzoek was het opstellen van een kostenraming voor verschillende zone varianten in omvang en scope (personen/bestel, vracht en brom-snorfietsen).

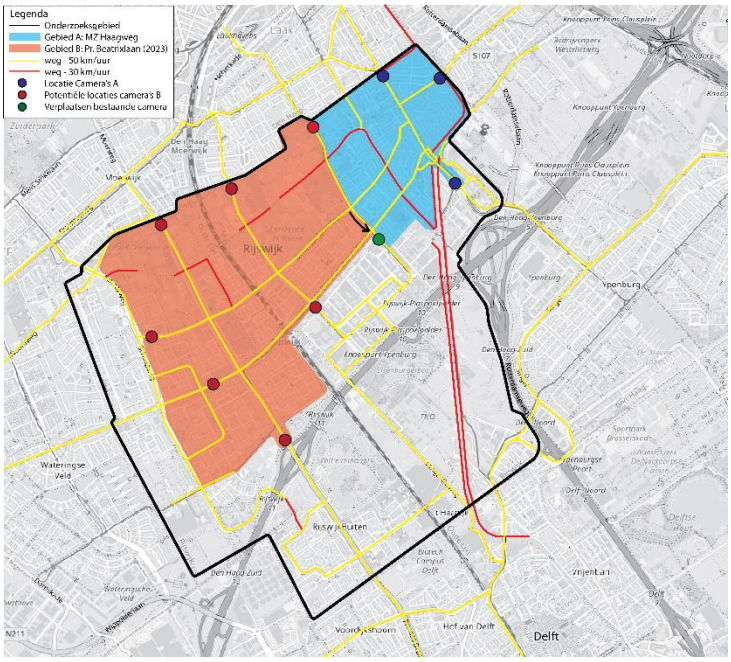
Voor dit onderzoek is Royal HaskoningDHV gevraagd om de kostenraming voor uitbreiding van de milieuzone te actualiseren, de aanvulling van een milieuzone voor autobussen te ramen en de kosten in kaart te brengen voor een mogelijke opschaling naar een zero-emissie zone voor vracht- en bestelverkeer in 2028. Voor de omvang van de zone is onderzocht op wat voor manier beide zones (Haagweg & Prinses Beatrixlaan, zie figuur 1) strategisch aan elkaar te verbinden zijn om sluipverkeer te minimaliseren.

1.1 Omvang zone

In 2021 is de omvang van de Pr. Beatrixlaan zone vastgesteld met de Gemeente Rijswijk. Uit een daaropvolgende participatietraject hebben bewoners zorgen geuit over mogelijk sluipverkeer dat tussen de beide zones kan ontstaan. Op basis van deze informatie is de omvang van de zone opnieuw ter discussie gesteld wat tot een uitbreiding van de zone heeft geleid (te zien in figuur 2). In deze uitbreiding is er rekening gehouden met industriegebied Plaspoelpolder die buiten de omvang van de milieuzone is gebleven. Deze zone bleek af te sluiten met één additionele camera.

Figuur 1: Camera locaties, omvang zone Pr. Beatrixlaan (2021)

Figuur 2: Camera locaties, omvang zone Pr. Beatrixlaan (2023)

1.2 Vaststellen varianten

Rijswijk heeft reeds een milieuzone voor vrachtverkeer (Haagweg). Uitgangspunten voor het opstellen van de kostenraming zijn hierbij geweest:

- In 2024 wordt de voertuigcategorie: ‘autobus’ in 2024 toegevoegd aan bestaande milieuzone (nader genoemd variant I)
- In 2025 wordt omvang van de zone uitgebreid naar een nieuwe 2de zone binnen de Pr. Beatrixlaan (nader genoemd variant II). Zie bijlage 1 voor een kaart van Rijswijk en de beoogde zones.

Additioneel is onderzocht wat de aanvullende kosten zouden zijn voor een mogelijke opschaling naar een zero-emissie zone voor bestel- en vrachtverkeer in 2028. Omdat dit niet onderdeel is van de bestuurlijke vraag wordt dit onderdeel apart behandeld in paragraaf 6.1

Tabel 1: Varianten, omvang, voertuigcategorie en emissieklasse

Variant	Omvang	Voertuigcategorie	Emissieklasse
Huidige situatie	Zone Haagweg	Vrachtauto’s	6 en hoger
Variant I	Zone Haagweg	Vrachtauto’s & autobus	6 en hoger
Variant II	Zone haagweg & Pr. Beatrixlaan	Vrachtauto’s & autobus	6 en hoger
Extra: variant III	Zone Haagweg & Pr. Beatrixlaan	Bestel- en vrachtvoertuigen	Nul-emissie

1.3 Impact personen en bestelauto's

In het eerdere onderzoek uit 2021 is een milieuzone voor personen en bestelauto's onderzocht. In de huidige kostenraming is er voor gekozen om de verschoning van bestelauto's te borgen middels een mogelijke zero-emissie zone in 2028 (hier meer over in paragraaf 6.1) De redenen hiervoor zijn:

- Bestelauto's zijn inmiddels "ondergebracht" in de zero emissie zone voor logistiek (bestel- en vrachtauto's). Daarmee ligt een aparte milieuzone voor bestelauto's niet meer voor de hand.
- Een milieuzone voor personenauto's raakt een fors grotere doelgroep en heeft per voertuig een kleiner effect. Mede om die reden kiezen alle gemeenten die een zone willen invoeren voor de invoering van een zero emissie zone voor bestel- en vrachtauto's, en niet voor een zone voor personenvoertuigen.

2 Kosten, uitgangspunten en aannames

Voor de verschillende zonevarianten zijn inschattingen gemaakt van de te verwachten kosten. Dit betreft zowel de investerings- (invoering) kosten als de operationele (exploitatie) kosten over een periode van 5 jaar. De kosten zijn een inschatting gebaseerd op kentallen en ervaringscijfers van gemeenten met ANPR milieuzone-toepassingen (o.a. gemeenten Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Leiden, Zaanstad, Hoorn, Heemstede, Nijmegen en Haarlem), de landelijke effectstudie van BCI/RHDHV ("Kosten en baten van ZE-zones", 2019, Ministerie I&W) en door RHDHV opgedane ervaringen in de diverse gemeenten die momenteel worden begeleid in de invoering van een zero-emissie zone.

Bij het inschatten van de kosten zijn wij uitgegaan van de volgende uitgangspunten en aannames:

- Kosten zijn geheel toegedeeld aan het milieu- en zero emissiezone project. In de praktijk zijn er vaak meerdere projecten die als kostendragers fungeren. ANPR-camera's kunnen bijvoorbeeld voor meerdere doeleinden worden gebruikt, of de kosten voor afhandeling van bezwaren zijn opgenomen als vaste kosten in de organisatie. Dergelijke toedelingen verschillen per gemeente.
- De operationele kosten zullen voor een aantal kostencomponenten jaarlijks afnemen omdat het aandeel voertuigen dat niet voldoet ook na verloop van tijd zal afnemen. Dat vertaalt zich door in minder ontheffingsaanvragen, minder communicatie-inspanningen, minder projectmanagement, minder juridische kosten (bijv. afhandeling bezwaren). Wij hebben verondersteld dat de operationele kosten van deze componenten jaarlijks met de helft afnemen. De kosten voor hardware en software (licentie) hebben wij constant verondersteld.
- Er worden maximaal 7 extra (boven huidige aantal) camera's ingezet. Hierbij gaan wij uit van camerahandhaving met een reële pakkans. Dit is vergelijkbaar met de huidige situatie binnen de milieuzone Haagweg. Mochten er problemen met sluipverkeer worden ervaren dan kunnen mogelijkheden voor camera uitbreiding of roulerende camera's worden overwogen (optioneel in kostenraming).
- De kosten zijn in beeld gebracht voor afzonderlijke zones (autobus, vracht en zero-emissie zone voor bestel- en vrachtvoertuigen). Bij gecombineerde invoering van een milieuzone met meerdere voertuigcategorieën is efficiencywinst te behalen, de kosten zijn dan lager dan de optelsom van kosten voor afzonderlijke categorieën.
- De kostenramingen voor variant I & II zijn in 'enige' detail ontwikkeld. Hiervan is reeds bekend wat voor personele inzet er verwacht wordt. Voor het ontwikkelen van een kostenraming voor variant III (zero-emissie zone) is een bredere bandbreedte aangehouden aangezien de kosten afhankelijk zijn van landelijke ontwikkelingen en ervaringen van gemeenten na 2025.
- De maatschappelijke kosten zijn niet inzichtelijk gemaakt. Maatschappelijke kosten betreffen de kosten van voertuigeigenaren voor vervanging van voertuigen die de milieuzone niet meer in mogen. Kortweg bestaan die kosten uit het verschil tussen de (verkoop-) waarde van het voertuig

VERTROUWELIJK

dat de zone niet meer in mag en de (aanschaf-) waarde van het vervangende voertuig dat wordt aangeschaft om nog wel de zone mee in te mogen.

- Met oog op de exploitatiekosten gaan wij uit van een termijn van 5 jaar. Deze termijn wordt ook in veel andere gemeenten gehanteerd. Omdat er sprake is van een diverse varianten met een andere ingangstermijn (2024, 2025 & 2028) zijn kosten in kaart gebracht voor de jaren 2024-2033.
- Aanvullende kennis over kosten en efficiency van de huidige systemen en processen, gebaseerd op informatie van gemeente Rijswijk, zijn meegenomen in deze kostenraming.

3 Toelichting op kostencomponenten en scope

De kosten van de zone zijn grofweg onder te brengen in twee delen. De investeringskosten en de operationele kosten. Onder de investeringskosten worden de eenmalige, voorbereidende kosten bedoeld om de zone te realiseren. Operationele kosten zijn jaarlijks terugkerende kosten voor het “beheer” van de zone. In hoofdstuk 4 en 5 worden deze categorieën verder toegelicht.

Omvang zone

Voor het bepalen van de kosten is uitgegaan van twee geografische milieuzone varianten. Dit zijn:

a) Huidige milieuzone Haagweg
b) Nieuwe milieuzone Prinses Beatrixlaan

De huidige milieuzone kent 24 invalswegen (i.e. wegen die het betreffende milieuzonegrenzen kruisen) met in totaal 20 rijstroken. De nieuwe milieuzone Prinses Beatrixlaan kent 20 invalswegen met in totaal 17 rijstroken.

Toelichting op kostencomponenten

Op hoofdlijnen zijn bij een milieuzone de volgende kostencomponenten relevant:

- **ANPR;** hardware en software. Hieronder vallen de volgende kostenposten:
    - Camera’s;
        - Kosten in openbare ruimte (plaatsen en aansluiten van camera’s);
        - Software;
        - Koppelingen (bijvoorbeeld naar ontheffingendatabase).
- **Bebording;** dit zijn de kosten voor de bebording (zoneborden, vooraankondigingsborden); dit betreft zowel de borden zelf als de fundering hiervan. Hier is rekening gehouden met de recente prijsstijgingen door de gehanteerde prijzen (prijspeil 2019) te verhogen met 40%.
- **Handhavingskosten;** dit zijn de kosten die samenhangen met handhaving en bestaan uit personele kosten, de kosten voor het afhandelen van de camerabeelden (mogelijke overtredingen die getoetst worden door een boa) alsmede de afhandeling van eventuele bezwaren vanuit het CJIB. Ook worden kosten gemaakt voor het maandelijks schouwen van de borden (dit in verband met eisen van het Openbaar Ministerie). De kosten voor eventuele koppelingen tussen de software van handhaving en de camera’s worden onder het kopje “ANPR” behandeld.

  In de kostenraming is enkel rekening gehouden met een FTE vergroting voor de taken die in relatie staan tot handhaving van de milieu- en zero emissiezone. In 2023 zijn aanvullende camera’s aangeschaft voor handhaving van het voetgangersgebied. Deze kosten zijn niet meegenomen binnen deze raming.

VERTROUWELIJK

- **Juridische kosten;** hiertoe rekenen wij de volgende kostenposten:
    - Kosten m.b.t. onderbouwing verkeersbesluit[1], bordenplan, plan van aanpak voor OM, ontheffingenbeleid en gerelateerde bezwaar en beroepzaken;
    - Kosten m.b.t. privacyrichtlijnen (idem);
    - Juridische kosten voor de afhandeling van bezwaren op verleende boetes.
- **Ontheffingen;** De kosten voor het beoordelen en verwerken van ontheffingen (personele uren) en het opstellen van het ontheffingenbeleid voor de milieuzone.
    - Een deel van de ontheffingen zal door het Rijk worden uitgevoerd. Zo wordt er naar verwachting voor de zero-emissie zone een landelijk loket ontwikkeld waarbij ontheffingenverlening centraal georganiseerd wordt. Dit voorkomt een lappendeken aan regels en beleid voor diverse steden.
    - Een overig deel (waaronder de milieuzone voor autobussen en vrachtverkeer) valt onder het mandaat van de gemeente. Hiervoor moet beleid worden opgesteld (geschaard onder juridische kosten), moet een portal worden gebruikt voor aanvragen (reeds in gebruik in Rijswijk middels Permit Suite) en moet koppeling met het handhavingssysteem worden gelegd (Brickyard). Wij gaan er van uit dat de techniek hiervan (portal) reeds staat.

- **Algemeen projectmanagement:** Het projectmanagement (personele uren) dat noodzakelijk is om de milieuzone te realiseren en beheren. Doorgaans bestaan deze kosten uit een opsomming van uren die gemaakt worden door de algehele projectmanager, een assistent projectmanager en diverse experts die betrokken zijn bij invoering van de zone.
- **Communicatiekosten;** Dit zijn de kosten die samenhangen met het communiceren van de milieuzone. Hierbij onderscheiden wij middelen (bijvoorbeeld: informatieborden, advertenties, brieven, een informatiepagina op internet) en personele kosten (medewerkers communicatie).
- **Inkoop:** Dit zijn de kosten met betrekking tot het opstellen van een aanbesteding voor de inkoop van aanvullende ANPR camera's. Dit is nodig omdat het huidige contract begin 2025 afloopt en maximaal één jaar verlengd kan worden.
    - Gezien de uitbreiding van de milieuzone Pr. Beatrixlaan is het wellicht te overwegen om in 2024 voorbereidingen te plegen voor een nieuwe aanbesteding zodat in januari 2025 camera's aangeschaft kunnen worden op basis van een nieuw contract en hier voor de langere termijn geinstalleerd kunnen worden.
    - De huidige aanbesteding heeft een doorlooptijd van drie jaar met een optionele verlenging van één jaar. In verband met de mogelijke zero-emissie zone in 2028 wordt geadviseerd om in een toekomstig aanbestedingstraject te onderzoeken of de doorlooptijd verlengd kan worden om te voorkomen dat in 2029 camera's opnieuw moeten worden aanbesteed. Een langere doorlooptijd (5-6 jaar) kan mogelijk zorgen voor lagere kosten, aangezien de camera's over een langere termijn kunnen worden afgeschreven.

[1] *Als onderbouwing voor het verkeersbesluit zal binnen variant II een effectmeting opgesteld moeten worden voor autobussen (OV bussen & Touringcars). Gezien de milieuzone autobus in Den Haag zal veel van de OV bussen in Rijswijk voldoen aan de eis emissieklasse 6. Voor touringcar's moet echter in kaart gebracht worden wat het milieu-en economisch effect is a.d.h.v. de hoeveelheid voertuigen.*

4 Investeringskosten

In onderstaande tabel zijn de investeringskosten voor de zonevarianten I: autobus Haagweg en II: vrachtauto's & autobus Pr. Beatrixlaan samengevat. De operationele kosten komen aan bod in hoofdstuk 5: 'operationele kosten'.

Tabel 1: Investeringskosten a.d.h.v. variant I & II

Kostenpost	Kosten variant I MZ Autobus Haagweg	Kosten variant II MZ vrachtauto en autobus Pr. Beatrixlaan zone
ANPR-systeem	€ 5.000,-	€ 73.500,-
Bebording	€ 11.200,-	€ 61.000,-
Ontheffingen	Geborgd in bestaande begroting*	€ 25.000,-
Juridisch	€ 24.000,-	€ 60.000,-
Projectmanagement	Geborgd in bestaande begroting*	Geborgd in bestaande begroting*
Communicatie	€ 10.600,-	€ 47.500,-
Handhaving	€ 4.000,-	€ 16.000,-
Inkoop	n.v.t.	€ 50.000,-
Indicatief totaal	**€ 54.800,-**	**€ 333.000**

***De Gemeente Rijswijk heeft aangegeven dat de kosten voor bovenstaande onderdelen kunnen worden gedragen binnen de staande organisatie. Mochten er additionele middelen nodig zijn, kan er rekening gehouden worden met de originele raming van 0,2 FTE voor variant I en 1 FTE voor variant II*

Tabel 2: Opmerkingen investeringskosten variant I & 2

Kostenpost	Opmerking variant I MZ Autobus Haagweg	Opmerkingen variant II MZ vrachtverkeer en autobus Pr. Beatrixlaan zone
ANPR-systeem	Geen extra camera's benodigd. Uitbreiding ICT portal, is relatief beperkt – bestaand systeem, aanpassen op nieuwe eisen 2024, toevoegen autobus, bevragen RDW.	7 extra camera's voor nieuw gebied. Uitbreiding en aanpassing van gebied in ICT/Software wordt veelal meegenomen bij kostprijs van de camera's binnen nieuwe aanbesteding
Bebording	Voornamelijk aanpassen van onderbord.	Bebording toegangsborden, "einde" zone borden en vooraankondigingsborden
Ontheffingen	Personele kosten voor actualiseren ontheffingenbeleid. Loket bestaat al, kleine aanpassingen noodzakelijk	Aanpassen loket, ontheffingenbeleid en software voor aanvragen van ontheffingen. Personele kosten zullen, gezien omvang zone, toegenomen zijn.
Juridisch	Personele kosten voor met name actualiseren verkeersbesluit, effectmetingen touringcars en afhandelen van eventuele bezwaren.	Personele kosten voor met name actualiseren verkeersbesluit en eventueel bezwaren. Zal gezien uitbreiding omvang gebied fors meer zijn. Ook afhankelijk van ingekomen zienswijzen op actualiseren verkeersbesluit.
Projectmanagement	Personele uren voor inzet interne medewerkers (projectmanager & ondersteuning).	Meer inzet benodigd, gezien uitbreiding van omvang zone, contact met inkoop rondom nieuwe aanbesteding ANPR-camera's en grotere doelgroep vergeleken met autobus
Communicatie	Zeer minimale personele kosten en kosten voor communicatie invoeringsdatum zoals advertenties, campagne, waarschuwingsbrieven, extra capaciteit telefoonbezetting e.d.	Personele inzet m.b.t. communicatie neemt toe Kosten zullen groter zijn gezien er gecommuniceerd moet worden over uitbreiding van de zone bij doelgroep vracht én autobus. Grotere personele en middelen inzet nodig.

Handhaving	Personele kosten **minimaal** afstemming handhaving, aanpassen handhavingsplan	Kosten zullen groter zijn i.v.m. uitbreiding van het gebied. Meer afstemming vereist en herschrijven handhavingsplan

Een nadere detaillering van de kosten en benodigd FTE is te vinden in de bijlage.

5 Operationele kosten

In onderstaand tabel zijn de operationele kosten voor de verschillende zonevarianten samengevat.

Tabel 4: Operationele kosten zonevarianten I & II

Kostenpost	Kosten variant I MZ Autobus Haagweg	Kosten variant II MZ vrachtauto's en autobus Pr. Bearixlaan
ANPR-systeem (per jaar)	€ 0 (kosten worden reeds gemaakt)	€ 28.000
Handhaving (per jaar)	€ 4.000	€ 28.000
Ontheffingen (per jaar)	€ 5.000*	€ 20.000
Juridisch (per jaar)	-	-
Projectmanagement (per jaar)	Geborgd in bestaande begroting*	Geborgd in bestaande begroting*
Communicatie (per jaar)	€ 5.000	€ 10.000
Totaal (per jaar)	**€ 13.500**	**€ 86.000**
Totaal over 5 jaar	**€ 36.875**	**€ 338.125**
Gemiddeld per jaar (o.b.v. 5 jaar)	**€ 7.375**	**€ 67.625**

***De gemeente Rijswijk heeft aangegeven dat de kosten voor bovenstaande onderdelen kunnen worden gedragen binnen de staande organisatie. Mochten er additionele middelen nodig zijn, kan gerefereerd worden naar de originele raming van €10.000 (ontheffingen) en 0,1 FTE (projectmanagement) voor variant I en 0,2 FTE voor variant II*

Tabel 5: Opmerkingen operationele kosten zonevarianten I & II

Kostenpost	Opmerking Variant I: MZ Autobus Haagweg	Opmerkingen Variant II: MZ vrachtverkeer- en autobus Pr. Bearixlaan
ANPR-systeem	Geen additionele kosten	Jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten van de camera's en de backoffice en koppelingen naar bestaande software (ontheffingendatabase, handhavingssoftware).
Bebording	Zeer beperkt; opgenomen in reguliere beheerprogramma	
Handhaving	Personele kosten van BOA's voor het beoordelen van overtredingen.	Personele kosten van boa's. Toename i.v.m. meer overtredingen, langere bordenschouw, meer bezwaren
Ontheffingen	Personele kosten, uitgifte ontheffingen. Kosten voor bezwaar- en beroepzaken m.b.t. ontheffingen. Gezien verschoning a.g.v. milieuzone Den Haag, is doelgroep zeer beperkt.	Fors groter doelgroep, uitbreiding gebied meer aanvragen, meer bezwaar en meer beroep.
Juridisch	Valt binnen handhaving en ontheffingen.	Valt binnen handhaving en ontheffingen.

	Kosten met betrekking tot de boetes zijn opgenomen in de handhavingskosten. Kosten voor bezwaar- en beroepzaken zijn opgenomen onder “ontheffingen”.	Kosten met betrekking tot de boetes zijn opgenomen in de handhavingskosten. Kosten voor bezwaar- en beroepzaken zijn opgenomen onder “ontheffingen”.
Projectmanagement	Jaarlijkse managementkosten, zoals delen van voortgangsrapportages, afhandelen vragen politiek, deelname aan landelijke en regionale overleggen en ontwikkelingen.	Jaarlijkse managementkosten, zoals delen van voortgangsrapportages, afhandelen vragen politiek, deelname aan landelijke en regionale overleggen en ontwikkelingen. Hogere kosten in verband met uitbreiding van het gebied.
Communicatie	Personele kosten en inzet middelen zeer minimaal	Additionele kosten i.v.m. uitbreiding gebied

6 Totale kosten

Samengevat leidt dit tot een indicatie van de benodigde middelen voor de invoering van de verschillende varianten te zien in tabel 6. Bedragen vanuit de gedetailleerde kostenraming zijn afgerond tot een geheel getal.

Tabel 6: Totale kosten voor variant I & II

Variant	Investeringskosten	Operationele kosten (5j)	Totaal
Variant I: Haagweg	€ 55.000	€ 37.000	**€ 92.000**
Variant II: Uitbreiding Pr. Beatrixlaan	€ 335.000	€ 340.000	**€ 675.000**
Totaal vereist:			**€ 775.000**

De totale investerings- en operationele kosten (voor 5 jaar) zijn ook te vinden in de bijlagen.

6.1 Opschaling naar een zero-emissie zone in 2028

Bij wet is geregeld dat gemeenten vanaf 2025 de mogelijkheid krijgen om een zero-emissiezone voor bestel- en vrachtvoertuigen in te stellen. Daar mogen alleen bestel- en vrachtvoertuigen rijden die geen uitlaatemissies van broeikasgassen, verontreinigende gassen en stofdeeltjes veroorzaken. In overleg met de gemeente Rijswijk is besloten om de kosten voor een zero-emissie zone in een aparte sub-paragraaf te behandelen gezien de opschaling naar een zero-emissie zone nog niet besloten is.

Voor het ontwikkelen van een kostenraming voor variant III is een bredere bandbreedte aangehouden aangezien de kosten afhankelijk zijn van landelijke ontwikkelingen en ervaringen van gemeenten bij het invoeren van zero emissie zones na 2025. De verschillende overwegingen staan beschreven in tabel 8.

Tabel 7: Totale kosten voor variant III

Variant	Investeringskosten	Operationele kosten (5j)	Totale kosten
Variant III: Zero-emissie zone (2028)	€ 100.000 - € 160.000	€ 300.000 - € 400.000	**€ 400.000 - € 560.000**

Tabel 8: Opmerkingen kosten voor variant III

Kostenpost	Opmerkingen investeringskosten	Opmerkingen operationele kosten
ANPR	Geen extra camera's benodigd voornamelijk uitbreiding en aanpassing ICT/Software	Zelfde ANPR, geen extra kosten wel langere doorlooptijd[2]. Kosten voor aanpassen ICT/software
Bebording	Voornamelijk aanpassen onderbord.	Zeer beperkt; opgenomen binnen regulier beheer programma
Handhaving	Personele kosten **minimaal** afstemming handhaving, aanpassen van handhavingsplan	Grote toename in hoeveelheid voertuigen, overgangsregelingen lopen af in 2028 waardoor alles ZE moet zijn.
Ontheffing	De meeste ontheffingen voor de ZE-zone worden naar verwachting landelijk uitgegeven via het RVO. Enkele ontheffingen m.b.t. faillissement en middels hardheidsclausule worden belegd bij gemeenten.	De meeste ontheffingen voor de ZE-zone worden naar verwachting landelijk uitgegeven via het RVO. Enkele ontheffingen m.b.t. faillissement en middels hardheidsclausule worden belegd bij gemeenten.
Juridisch	Personele kosten voor met name actualiseren verkeersbesluit en eventueel bezwaren. Afhankelijk van ingekomen zienswijzen bij nemen van verkeersbesluit. Veel te leren vanuit overige G40 gemeenten die in 2025 een ZE-zone invoeren	Valt binnen handhaving en ontheffingen
Project management	Personele kosten inzet interne medewerkers. Kosten (enigszins) beperkt, invoeren ZE-zones bekend elders in het land, geen uitbreiding omvang zone	Jaarlijkse managementkosten, zoals delen van voortgang rapportage, afhandelen vragen politiek, deelname aan landelijke en regionale overleggen en ontwikkelingen. Kosten zijn beperkt omdat omvang van de zone al vast staat. Enkel uitbreiding van voertuigcategorie
Communicatie	Personele kosten voor nieuwe eisen. ZE-zone in 2028 mogelijk welbekend begrip waardoor inzet communicatie beperkt is. Echter vallen in 2028 de landelijke overgangsregelingen weg, wat mogelijk goede communicatie vereist bij invoering	ZE communicatie veelal landelijk opgepakt in 2025, gezien vervallen van overgangsregelingen is er meer inzet vanuit gemeente nodig in 2028, ZE-zones mogelijk wel al bekend begrip bij ondernemers

7 Samenvatting inventariserende gesprekken gemeente Rijswijk

7.1 Handhaving

Op vrijdag 27 januari is een gesprek gevoerd met medewerkers van het team handhaving en veiligheid die betrokken zijn voor het beoordelen van overtredingen voor de huidige milieuzone Haagweg.
De belangrijkste elementen vanuit dit gesprek staan in de volgende bullets beschreven:

[2] *ANPR-camera's zijn binnen variant II al meegenomen voor vijf jaar (2025-2030). Dit maakt dat binnen variant III alleen de kosten zijn meegenomen voor drie jaar (2030-2033).*

- Handhaving is ongeveer 4 uur in de week bezig met het beoordelen en afhandelen van boetes voor de huidige milieuzone Haagweg. Dit zijn ongeveer 200 overtredingen per maand.
- Vanuit het handhavingsteam is er een wens om de kosten niet te schaars te schatten en de mogelijkheid te bieden om FTE flexibel te ramen, mocht de werkdruk hoger blijken dan verwacht.
- Sinds begin 2023 wordt er ook met ANPR camera's gehandhaafd binnen het voetgangersgebied Oud Rijswijk en de Bogaard.
    - Bij overtreding wordt er op het moment enkel een waarschuwingsbrief verzonden. Handhaving geeft aan dat dit op het moment veel tijd in beslag neemt aangezien mensen bellen naar aanleiding van de waarschuwingsbrief.
    - Er is geen additionele FTE geraamd voor de uitbreiding van dit takenpakket.

7.2 Ontheffingen

Op maandag 6 februari is er een gesprek gevoerd met medewerkers van het team ontheffingen met als doel om meer informatie te verkrijgen over het benodigd FTE en hoe er binnen het team gekeken wordt naar uitbreiding van de milieuzone.
De belangrijkste elementen vanuit dit gesprek staan in de volgende bullets beschreven:

- Ontheffingen voor de milieuzone zijn belegd bij het team ontheffingen vanuit de gemeente Rijswijk, terwijl ontheffingen voor het voetgangersgebied belegd is bij de publieksbalie.
- Aanvragen voor een ontheffing voor de milieuzone Haagweg komen niet regelmatig voor. Het verwerken van een aanvraag kost gemiddeld 15 minuten.
- Het team dat verantwoordelijk is voor ontheffingen heeft aangegeven open te staan voor uitbreiding van het takenpakket, waarbij het belangrijk is dat er aandacht is voor de volgende zaken:
    - Veel kennis rondom het verlenen voor ontheffingen zit geborgd bij Astrid Cairo van de gemeente Rijswijk. Er is een wens om deze kennis beter binnen de organisatie te borgen middels een handleiding met processtappen.
    - In het gesprek werd aangegeven dat het huidige postsysteem Corsa niet geschikt is voor de functie van verwerking van (milieuzone)ontheffingen en andere vergunningen. Dit kost op het moment veel tijd. In nader overleg met de ICT afdeling van de gemeente Rijswijk moet worden bepaald hoeveel het kost om een koppeling tussen het vergunningensysteem en Corsa te implementeren.
- Vanwege de uitval van andere taken in verband met het verlenen van vergunningen vanuit de bouw hoeft er voor de eerste variant geen additionele FTE geraamd te worden voor de investeringskosten

7.3 Inkoop

Op maandag 30 januari is er een gesprek gevoerd met een medewerker van het team: 'Bereikbare Stad' die bekend is met de huidige aanbesteding voor ANPR camera's die in 2021 is uitgezet. Het doel van dit gesprek was om in kaart te brengen wat de huidige besteding van het aanbestedingscontract was voor ANPR camera's met Brickyard.
De hoogtepunten vanuit dit gesprek staan in de volgende bullets beschreven:

- Het huidige contract met Brickyard voor ANPR camera's loopt af in 2025 met kans op verlenging tot 2026. Dan moet er hoe dan ook een nieuw aanbestedingstraject plaatsvinden.
- Binnen het contract is een max te besteden budget van €215.000. Er moet nader onderzocht worden wat er op het moment is besteed. Gezien de hoeveelheid aangeschafte camera's (13 stuks) is de verwachting dat een uitbreiding van nog 7 additionele camera's niet past binnen de aanbesteding.

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Bijlage: Indicatieve kostenraming Rijswijk

Kosten MZ/ZE PM - Gemeente Rijswijk

Indicatief, op hoofdlijnen

Kosten gemeente				Variant I MZ 2024		Variant II: MZ 2025 (Aanvullend)		Variant III 2028 ZE (Aanvullend)	
				Autobus | Haagweg		Vracht + Autobus | Pr. Beatrix		ZES | Haagweg + Pr. Beatrix	
Investeringskosten	**Type kosten**	**Toelichting**	Kosten per st	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten
Kosten tot en met implementatie									
ANPR	Investeringskosten	Incl. mast, inklimbeveiliging, plaatsing, training/opleiding, PM leverancier	€ 10.500	0	€ -	7	€ 73.500	0	€ 0
	Investeringskosten	Aanpassen of implementeren backofficesysteem		1.00	€ 5.000.00	0.00	€ 0	1.0	€ 5.000
Ontheffingen	Investeringskosten	Aanpassen of implementeren ontheffingendatabase incl. aanvraagloket			€ -		€ 25.000		€ 15.000
Bebording	Investeringskosten	Plaatsen en/of aanpassen bebording		20	€ 11.200.00	16	€ 60.970	16	€ 8.960
Communicatieuitingen	Investeringskosten	Directe kosten voor uitingen			€ 5.000.00		€ 20.000		€ 15.000
Communicatiekosten	Directe kosten voor uitingen	(Tijdelijk) waarschuwingsbrieven sturen	€ 3	200	€ 600.00	2.500	€ 7.500	5.000	€ 10.000
Projectmanager	Personele kosten (fte)	PM voor project invoering zone en aanbesteding ANPR-systeem	€ 100.000	0.00	€ -	0.00	€ 0	0.00	€ 0
Communicatiemedewerker	Personele kosten (fte)	Communicatieondersteuning gedurende voorbereiding en implementatie	€ 100.000	0.05	€ 5.000.00	0.20	€ 20.000	0.50	€ 50.000
Handhaving	Personele kosten (fte)	Afstemming Handhaving, opstellen en aanpassen handhavingsplan	€ 80.000	0.05	€ 4.000.00	0.20	€ 16.000	0.05	€ 4.000
Juridische zaken	Personele kosten (fte)	Aanpassen legesverordening, ondersteunen verkeersbesluit en ontheffingenbeleid	€ 120.000	0.20	€ 24.000.00	0.50	€ 60.000	0.20	€ 24.000
Inkoop	Personele kosten (fte)	Begeleiding inkoopproces ANPR-systeem	€ 100.000	0.00	€ -	0.50	€ 50.000		€ 0
Totaal					**€ 54.800.00**		**€ 332.970.00**		**€ 131.960**

				Variant I MZ 2024		Variant II: MZ 2025 (Aanvullend)		Variant III 2028 ZE (Aanvullend)	
				Autobus | Haagweg		Vracht + Autobus | Pr. Beatrix		ZES | Haagweg + Pr. Beatrix	
Operationele kosten (per jaar)	**Type kosten**		Kosten per st/jr	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten
Kosten ná implementatie									
Structurele kosten ANPR	Vaste camera's	incl. licenties, blurren, SLA, updates	€ 4.000	0	€ 0	7	€ 28.000	7	€ 28.000
Beheer en onderhoud camera's	Mobiele camera's	incl. licenties, blurren, SLA, updates, accupakket tbv OVL	€ 4.800	Optioneel	€ 0	Optioneel	€ 0	0	€ 0
Verplaatsen camera's	Mobiele camera's rouleren	Verplaatsen van camera's per st & jaar	€ 6.000	Optioneel	€ 0	Optioneel	€ 0	0	€ 0
Ontheffingen	Personele kosten (fte)	Ontheffingsaanvragen behandelen en beoordelen	€ 100.000	0.20	€ 5.000	0.20	€ 20.000	0.10	€ 10.000
Communicatie	Personele kosten (fte)	Informatie op website up to date houden	€ 100.000	0.05	€ 5.000	0.10	€ 10.000	0.20	€ 20.000
Juridische zaken	Personele kosten (fte)	n.v.t.							
Project Management	Personele kosten (fte)	Afhandelen vragen politiek, deelname aan regionale en landelijke overleggen	€ 100.000	0.00	€ 0	0.00	€ 0	0.00	€ 0
Handhaving boa's (achtervang)	Personele kosten (fte)	Beoordelen overtredingen, behandelen bezwaren, bordenschouw	€ 70.000	0.05	€ 3.500	0.40	€ 28.000	0.60	€ 42.000
Totaal					**€ 13.500**		€ 86.000		€ 100.000
Totaal over 5 jaar				*5 jaar*	**€ 36.875**	*5 jaar*	**€ 338.125**	*5 jaar*	**€ 352.125**
Gemiddelde kosten per jaar				*Per jaar*	*€ 7.375*	*Per jaar*	*€ 67.625*	*Per jaar*	*€ 70.425*
Totaal investering + operationele kosten 5 jaar					**€ 91.675**		**€ 671.095**		**€ 484.085**

VERTROUWELIJK